

Evropski dan samostalnog života 5. maj

PRAVO NA IZBOR!

Centar za samostalni život osoba sa
invaliditetom Srbije

ENIL – European Network for Independent Living Evropska mreža za samostalni život

Evropska mreža za samostalni život je 2014, na 25-togodišnjicu postojanja odlučila da 5. maj obeležava kao svoj Dan na nivou Evrope.

Centar za samostalni život osoba sa invaliditetom Srbije, i sve njegove članice su deo ove mreže i iako Srbija još nije deo Evropske unije, svake godine se pridružujemo obeležavanju Evropskog dana samostalnog života.

Toga dana koristimo priliku da sa saradnicima podižemo svest o samostalnom životu osoba sa invaliditetom.

Centar za samostalni život osoba sa
invaliditetom Srbije

Dosadašnje teme obeležavanja

2014 – Zaustavimo smanjenje troškova za osobe sa invaliditetom

2015 – Rušimo mitove o samostalnom životu

2016 – nije bilo posebne teme ali ga je Centar SŽ Srbije obeležio svojom 20-togodišnjicom osnivanja

2017 – Šta sve mogu da uradim zahvaljujući samostalnom životu

2018 – Prepreke samostalnom životu

2019 – Promocija političkog učešća i prava glasa za sve

Centar za samostalni život osoba sa
invaliditetom Srbije

2019 – Promocija političkog učešća i prava glasa za sve

Da bi se ovo postiglo

- građani Evrope treba da žive samostalnim životom, bez obzira na svoje poreklo ili međusobne razlike, uključujući i invalidnost
- potrebno je da postoji sloboda kretanja za sve
- potrebna je dobra socijalna podrška, odgovarajući servisi podrške
- generalno – društvo pristupačno za sve svoje građane, inkluzivno društvo.

Centar za samostalni život osoba sa
invaliditetom Srbije

2019 – Promocija političkog učešća i prava glasa za sve

Učešće u političkom i javnom životu

• Član 29 Konvencije o pravima osoba sa invaliditetom

Države strane ugovornice garantuju osobama sa invaliditetom politička prava i mogućnost da ih uživaju na ravnopravnoj osnovi sa drugima, i obavezuju se:

- (a) da osiguraju da osobe sa invaliditetom mogu efikasno i potpuno da učestvuju u političkom i javnom životu ravnopravno kao i drugi, neposredno ili preko slobodno izabranih predstavnika, uključujući pravo i mogućnost da osobe sa invaliditetom glasaju i budu birane, između ostalog, tako što će:

- obezbediti da procedure glasanja, sredstva i materijali budu prikladni, pristupačni i laki za razumevanje i korišćenje;
- štiti prava osoba sa invaliditetom da tajno glasaju na izborima i javnim referendumima bez zastrašivanja, kao i da se kandiduju na izborima, da efikasno obavljaju dužnosti i sve javne funkcije na svim nivoima vlasti, omogućavajući korišćenje tehnologija za pomoć i novih tehnologija gde je to moguće;
- garantovati slobodno izražavanje volje osoba sa invaliditetom kao birača i gde je to potrebno, na njihov zahtev, omogućiti da im osoba po njihovom izboru pruži pomoć prilikom glasanja;

Centar za samostalni život osoba sa invaliditetom Srbije

- (b) aktivno unapređivati okruženje u kojem osobe sa invaliditetom mogu efikasno i potpuno da učestvuju u obavljanju javnih poslova bez diskriminacije i ravnopravno sa drugima, i podsticati njihovo učešće u javnim poslovima, uključujući:
 - učešće u nevladinim organizacijama i udruženjima koji se bave pitanjem javnog i političkog života zemlje, kao i u aktivnostima i upravi političkih partija;
 - osnivanje i priključivanje organizacijama osoba sa invaliditetom u cilju predstavljanja osoba sa invaliditetom na međunarodnom nacionalnom, regionalnom i lokalnom nivou.

Centar za samostalni život osoba sa
invaliditetom Srbije

Osobe sa invaliditetom se politički angažuju iz različitih razloga.

Nekada jer slede interese svoje grupacije – kao što je gradnja javnih objekata bez barijera ili angažovanje znakovnog prevodioca u školama. Nekada njihovi interesi budu u skladu sa širim interesima društva kada se radi o osnovnim ljudskim pravima kao što su pristup čistoj vodi, obrazovanju ili razvoj bezbednog životnog okruženja. Kao svi građani, i osobe sa invaliditetom žele da oblikuju svoju zajednicu i na taj način budu prepoznate kao važni članovi zajednice.

Centar za samostalni život osoba sa
invaliditetom Srbije

Izbori su za sve građane osnovni put da izraze svoje izbore i oblikuju političke ishode.

Da bi se ovo ostvarilo osobe sa invaliditetom treba da se politički aktiviraju. Izbori omogućavaju ovakvu vrstu uključivanja.

Izbori su za sve građane osnovni put da izraze svoje izbore i oblikuju političke ishode. Kroz izbore osobe sa invaliditetom mogu da praktikuju i jačaju svoj uticaj.

vaše GLASANJE jeste vaš GLAS

Izbori takođe omogućavaju osobama sa invaliditetom da razviju svoje liderske i organizacione veštine, izgrade partnerstva, javno upute zahtev za rešavanjem važnih pitanja, prikažu svoje kapacitete i uspostave korake ka stalnom učešću u društvu. Ovo su neki od prvih koraka ka uspostavljanju koraka ka pristupačnim izborima za osobe sa invaliditetom.

“Ono što je od ključne važnosti jeste da se osobe sa invaliditetom vide kao deo celine a da vlade i građansko društvo prepoznaju da je potrebno da se što više ljudi uključi u izbore i mogu da glasaju. To je ono čemu zaista treba težiti.”

Judith Heumann Special Adviser for International Disability Rights,
U.S. State Department

Centar za samostalni život osoba sa
invaliditetom Srbije

Centar za samostalni život
osoba sa invaliditetom Srbije

Milenka Vesnića 3,
11000 Beograd, Srbija
Telefon: +381 11 367 53 17
Fax: +381 11 360 55 09

www.cilsrbija.org